

vil det vistnok gaa saaledes til, at een eller flere Forretningsmænd, som flaa sig sammen og ville søge at etablere en Kreditkasse af den Art, Loven tillader, henvende sig til Regjeringen og søge om dens Stadfæstelse paa de Statuter, de dertil have udarbejdet. Det vil da være ganske naturligt, at en saadan Forretningsmand eller en saadan mindre Kreds af Forretningsmænd tillige foretager det Valg af Formand, som skal ste i Bestyrelsen, og at denne Formand bliver væsentlig Repræsentanten for den nye Virksomhed, der skal udfoldes, saaledes at det bliver hans Interesse at staffe Foreningen den størst mulige Virkekreds og sørge for dens Kræft paa alle Maader. Men ved at stadfæste Valget af denne Formand vil Regjeringen i Virkeligheden ikke komme til at udvøje nogen sikker og varig Kontrol med Bestyrelsen af den nye Anstalt, hvilket dog synes at være særdeles vigtigt og nødvendigt, eftersom Bestyrelsen ved sine Handlinger kan forpligte Statskassen og paa- drage den en Garantiforpligtelse, hvis Følger det mange Gange ikke i Diebløkket er let at overse, men som, naar mange Aar ere gaaede, kan blive af stor Betydning. Det synes derfor at være naturligt, at Regjeringen har i selve Bestyrelsen en Repræsentant, der er Udtrykket for dens Kontrol med Foreningen, og som har den særlige Opgave at vaage over, at Sikkerheden er saa fuldstændig og saa god, som den overhovedet kan opnaas, at det stadige Eilsyn med Panternes Bestaffenhed er godt og paalideligt, og at overhovedet alt det varetages, hvoraf det vil være afhængigt, om Statskassens Garanti bliver taget praktisk i Brug eller kun staa som et aldrig benyttet og dog i sig selv meget værdifuldt Pant for Foreningens Soliditet. Jeg haaber, at dette Forslag ligeledes nu har en Affattelse, som vil kunne tiltrædes af den høitærede Indenrigsminister. Endringsforslaget under Nr. 3 tilkommer det ikke mig at tale om; det synes at være Frugten af Sprogforskiøttets Virksomhed. Hvis de ærede Herrer allevegne kunne faae Ordet „Obligation“ ud af vort Lovsprog, kunde der være vundet Noget ved at faae Ordet „Brev“ ind istedet, skjøndt, naar Alt kommer til Alt, er Ordet „Brev“ ogsaa et fremmed Ord; det har ogsaa en latinsk Oprindelse. (Afbrydelse af Bajer). Ja, det lader sig ikke negte. (Bajer ryfter paa Hovedet; Afbrydelse). Ja, der var et æret Medlem, nemlig det ærede Sprogmedlem, som rystede paa Hovedet; det er til ham, jeg holder mig. Det Ord „Brev“ er af mistænkelig latinsk Oprindelse. Det er muligt, det findes hyppigere i Sproget end „Obligation“, men vist er det, at „Obligation“ er i den Grad gaaet ind i vort hele Lovsprog, at jeg ikke tror, at det vil kunne hjælpe Noget at føre den Art Krig imod det; desværre for afstillede Folk, faae vi ikke Obligationer afstillede ved at kalde dem for Pantebreve; kan det imidlertid være til Gættelse for Nogen at sætte

„Pantebrev“ istedetfor „Panteobligation“, kunne de jo gjerne stemme derfor.

ROD: Jeg betvivler paa ingen Maade den varme Interesse, som har lebet de ærede Forslagsstillere til at stille Endringsforslaget under Nr. 1; men jeg har tiltrods for den Begunstigelse, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Bille) nu fremkom med, ikke kunnet overbevise mig om, at Vedtagelsen af dette Endringsforslag, selv med den af den høitagtede Indenrigsminister stillede Underændring, virkelig vil være fremmende for de Interesser, som jeg er overbevist om, at de ærede Forslagsstillere ligesaa varmt som jeg ønske at se fremmede. Sagen er den, at man ved dette Endringsforslag vil — det er min Overbevisning — paa en meget væsentlig og indgribende Maade foregribe de Overveielser, som jeg mener, det er nødvendigt at komme til ogsaa for Kjøbstædernes Vedkommende i samme Retning, som det, jeg haaber, endelig vedtagne Lovforslag gaar for Landets Vedkommende; man opstiller her en Adskillelse mellem Eiendomme med Jordtilliggende og Eiendomme uden Jordtilliggende, en Adskillelse, som i sig selv er lidet begrundet i de særlige Kjøbstadsforhold, og en Adskillelse, som jeg paa- skjønner, at man ikke har fastholdt i Loven angaaende Kreditforeninger for Landet. Jeg vil gjøre de ærede Forslagsstillere opmærksom paa, at den Adskillelse, som der efter den høitærede Ministers Underændring gjøres, Adskillelsen mellem Kjøbstadsjord og Kjøbstadsgrund, er meget væsentlig forskjellig i de Kjøbstæder, hvor Loven af 1863 er gjennemført, og i de Kjøbstæder, hvor den endnu ikke er gjennemført. I de Kjøbstæder, hvor Loven af 1863 ikke er gjennemført, forstaaes ved Kjøbstadsjord, den Jord, der er sat i Hartkorn, medens ved Kjøbstadsgrund forstaaes Jord, der ikke er sat i Hartkorn, men kun i Grundtagt. Denne Adskillelse bortfalbt som bekendt ved Loven af 1863, idet baade den tidligere Kjøbstadsjord og Kjøbstadsgrund sættes i Hartkorn, og der er altsaa allerede fra Lovgivningens Side ifølge Loven af 1863 ikke mere nogen retlig Adskillelse mellem Kjøbstadsjord og Kjøbstadsgrund. Saavel Kjøbstadsjord som Kjøbstadsgrund faae efter Loven af 1863 deres Hartkornskatter, og de Bygninger, der opføres, haad enten det er paa Kjøbstadsjord eller Kjøbstadsgrund, blive paalignede deres Hus- skatter. En anden Sag er det, at Loven af 1863, forsaavidt man vil klassificere de forskjellige Eiendomme, skjelner mellem den egentlige By og den bebyggede Bymark, og indenfor den egentlige By kan man opstille en Klassifikation af de Eiendomme, der ligge der; men retlig er der efter Loven af 1863 ingen Forskiel mellem Kjøbstads- jord og Kjøbstadsgrund og mellem de Huse, der ligge paa Kjøbstadsjord og dem, der ligge indenfor den bebyggede Grund. Begge svare Hartkorn- skat. I Byer, hvor Loven af 1863 ikke er